

Pääekonomisti vinkkaa

Vinkki: Kuntatalouden ennuste julkaistu

Minna Punakallio Pääekonomisti

Yhteystiedot

[+358 9 771 2095](tel:+35897712095)

[+358 40 751 5175](tel:+358407515175)

Minna.Punakallio@kuntaliitto.fi

Vastuualueet

- kuntatalouden ennusteet
- veropolitiikka
- taloustilastot

Organisaatio

Suomen Kuntaliitto ry,
Kuntatalous

Twitter-tili

[@MinnaPunakallio](https://twitter.com/MinnaPunakallio)

Antti Rinteen hallituksen ensimmäinen kuntatalous- ohjelma julkaistiin 7.10.2019

- Kuntatalousohjelma vuosille 2020-2023 sisältää:
  - kuvauksen kuntatalouden tilasta vuonna 2018
  - kuvauksen Antti Rinteen hallituksen kuntiin kohdistuvista päätöksistä
  - kuntien kirjanpidon mukaisen kehitysarvion 2019-2023 (painelaskelma)
- Ohjelma ja siihen liittyvät VM:n esittelykalvot löytyvät mm.:
  - <https://vm.fi/kuntatalousohjelma>

Kuntatalousohjelma arvioi kuntatalouden kehitysnäkymiä

Kuntatalousohjelman painopiste on kuntatalouden kehitysnäkymien ja valtion toimenpiteiden tarkastelussa. Toimenpiteiden vaikutuksia on arvioitu koko kuntatalouden lisäksi kuntakoryhmittäin sekä rahoitusperiaatteen toteutumisen näkökulmasta.

Kuntatalousohjelma on valmisteltu valtiovarainministeriön nimeämässä sihteeristössä, jossa ovat mukana kaikki keskeiset kuntien tehtävälainsäädäntöä ja kuntatalouteen vaikuttavia valtion toimenpiteitä valmistelevat ministeriöt sekä Suomen Kuntaliitto. Valtion ja kuntien välinen neuvottelu on käyty Kuntatalouden ja -hallinnon neuvottelukunnassa sekä sille valmistelutyötä tekevässä talousjaostossa.

[Kuntatalousohjelma 2020-2023, syksy 2019](#) PDF 976kB PDF 976kB

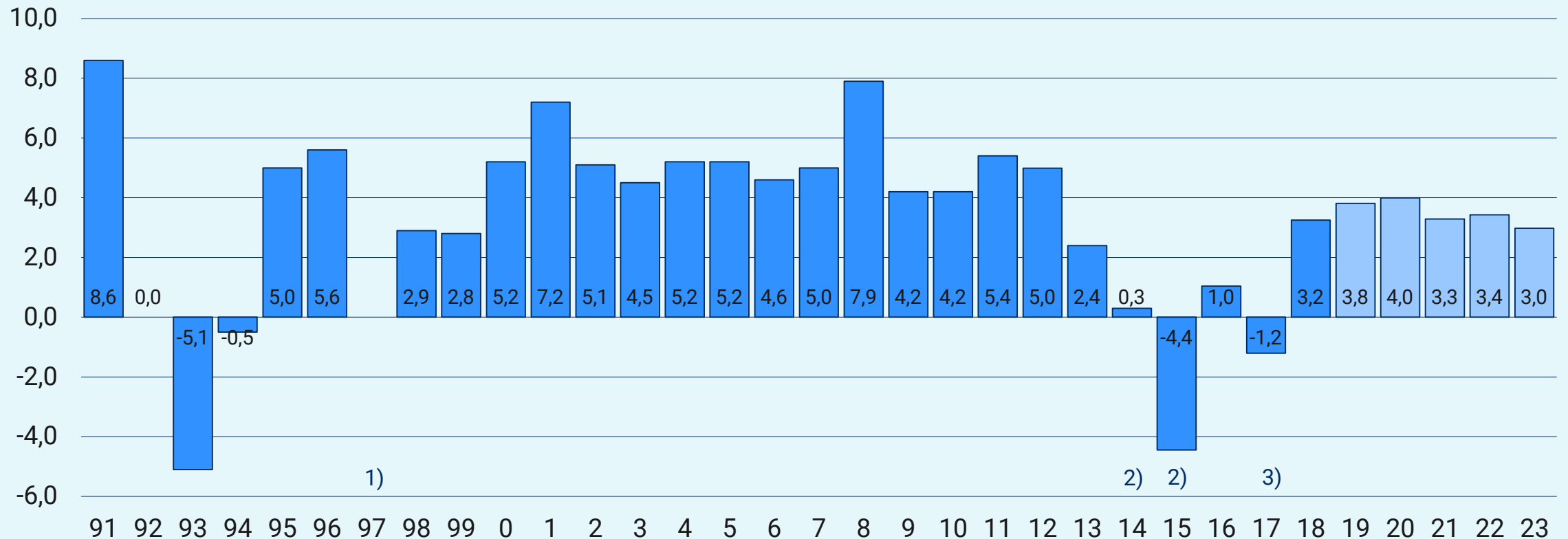
[Kuntatalousohjelma 2020-2023, syksy 2019, esitysmateriaali](#) PDF 924kB PDF 924kB

Kuntaliitto on työstänyt kuntatalouden kehitysarviosta lisämateriaalia

- Kalvopaketti kehitysarviosta 2019-2023:
  - <https://www.kuntaliitto.fi/talous/kuntatalouden-kehitys-vuoteen-2023>

Kuntien ja kuntayhtymien toimintamenojen kasvuprosentit

1) Mm. opetustoimen ylläpitäjämallin johdosta vuosi 1997 ei ole vertailukelpoinen aikaisempien vuosien kanssa

2) Vuosina 2014-2015 toimintamenojen kasvua hidastaa kunnallisten ammattikorkeakoulujen sekä liikelaitosten yhtiöittäminen.

Lisäksi vuonna 2015 menojen tasoon vaikuttaa tilastouudistus. Ilman näitä toimenpiteitä kasvu olisi ollut vuosina 2014 ja 2015 noin 1 %.

3) Vuonna 2017 toimintamenoissa näkyy perustoimeentulotuen maksatuksen ja laskutuksen siirto

Kelalle sekä kiky-sopimus. Ilman näitä toimenpiteitä kasvu olisi noin 1 %.

Kuntien ja kuntayhtymien talous, mrd.€

(painelaskelman mukaan)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Toimintakate	-27,50	-28,55	-29,88	-31,27	-32,49	-33,74	-34,84
Verotulot	22,55	22,43	22,93	24,44	25,01	25,77	26,52
Käyttötalouden valt.os. 2)	8,54	8,50	8,53	9,43	9,89	10,33	10,67
Rahoitustuotot ja kulut, netto	0,37	0,32	0,37	0,36	0,32	0,28	0,16
Vuosikate	3,96	2,70	1,95	2,97	2,74	2,64	2,50
Poistot	-2,82	-2,82	-2,92	-3,02	-3,12	-3,22	-3,32
Satunnaiset erät, netto	0,14	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07
Tilikauden tulos	1,28	-0,04	-0,90	0,03	-0,31	-0,51	-0,75
Tulorah. korjauserät	-0,53	-0,57	-0,57	-0,57	-0,57	-0,57	-0,57
Tulorahoitus, netto	3,57	2,16	1,45	2,47	2,23	2,14	2,00
Investoinnit, netto	-3,46	-3,87	-4,18	-4,34	-4,52	-4,67	-4,66
Rahoitusjäämä ¹⁾	0,11	-1,71	-2,74	-1,87	-2,29	-2,53	-2,67
Lainakanta	18,42	19,44	22,25	24,19	26,54	29,14	31,88
Rahavarat	6,40	6,04	6,04	6,04	6,03	6,03	6,04

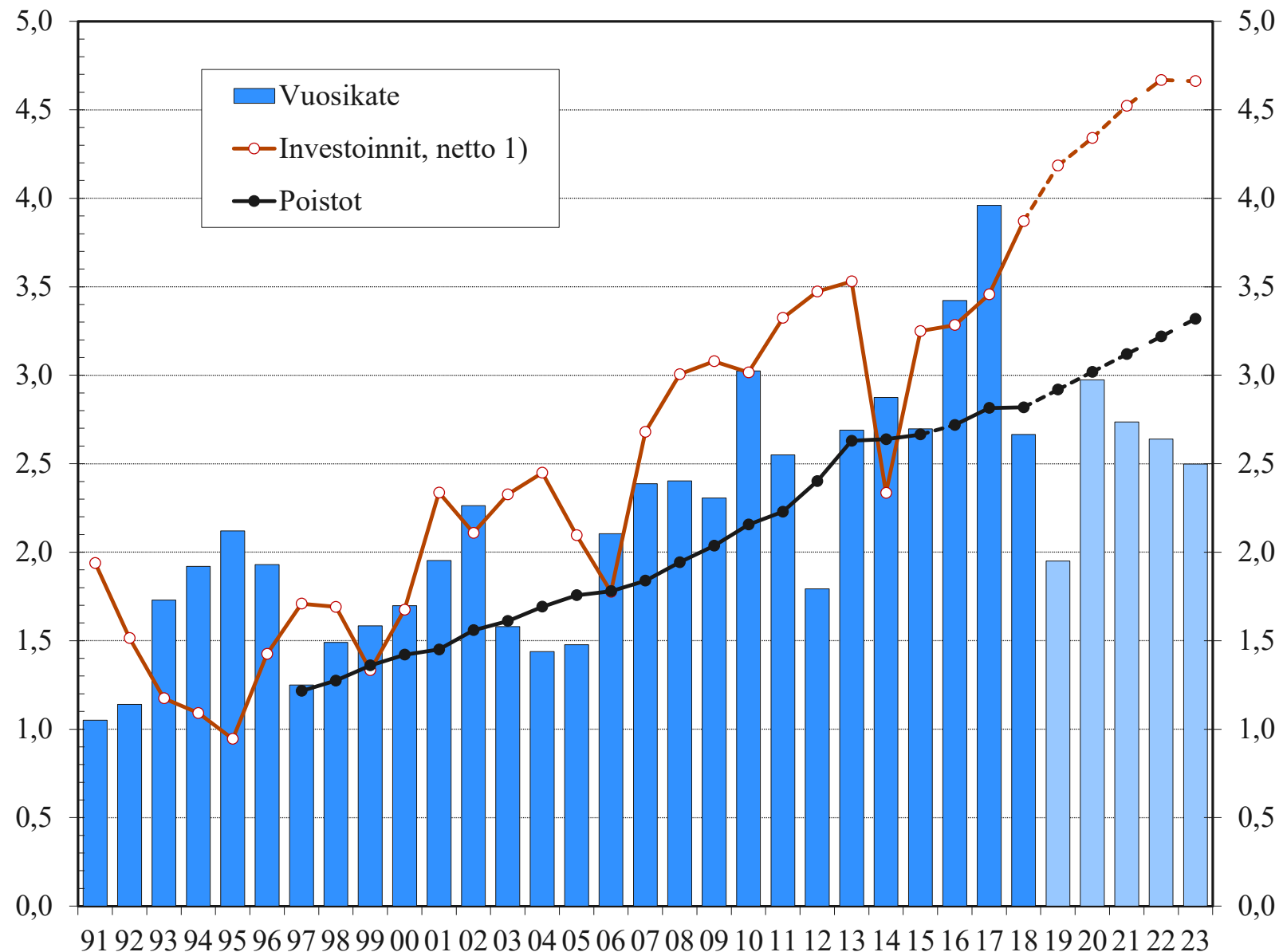
1) Rahoitusjäämä = Toiminnan ja investointien rahavirta = Tulorahoitus + investoinnit, netto
Tulorahoitus = Vuosikate + satunnaiset erät, netto + tulorahoituksen korjauserät

Kuntasektorin vuosikate, poistot sekä investoinnit¹⁾ 1991-2023 (painelaskelman mukaan) mrd.€

1) Investoinnit, netto =
Käyttöomaisuusinvestoinnit - rahoitusosuudet
- käyttöomaisuuden myyntitulot.

Vuoden 2014 nettoinvestointien tasoon
vaikuttaa kunnallisten liikelaitosten
yhtiöittäminen.

Lähde: Vuodet 1991-2018 Tilastokeskus,
Vuosien 2019-2023 arviot VM 7.10.2019

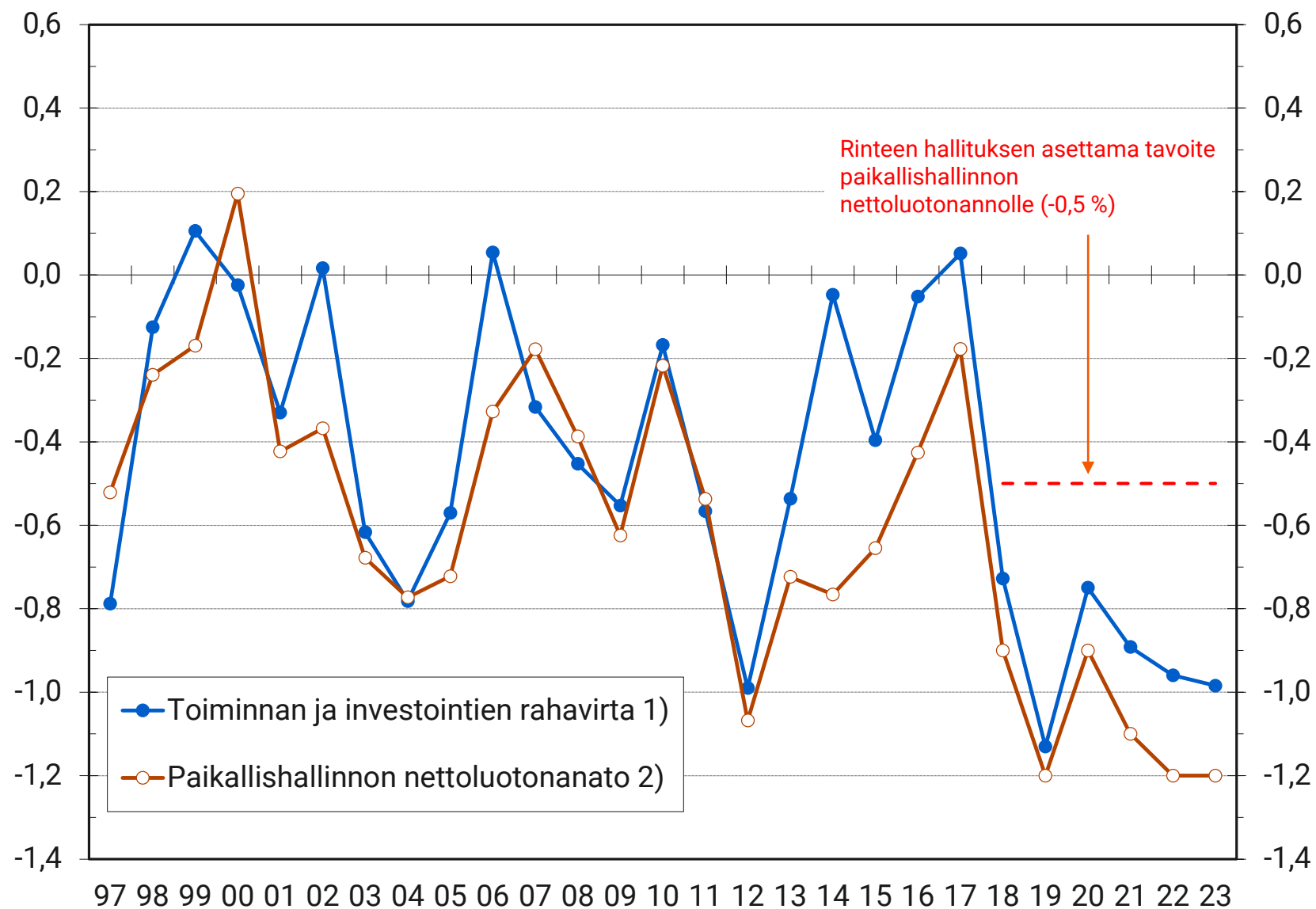

Kuntasektorin toiminnan ja investointien rahavirta sekä paikallishallinnon nettoluotonanto

(painelaskelman mukaan)
% BKT:sta

1) Toiminnan ja investointien rahavirta kuntien tilinpidon mukaan= Tulorahoitus, netto + Investoinnit, netto
Tulorahoitus, netto = Vuosikate + Satunnaiset erät, netto + tulo-rahoituksen korjauserät

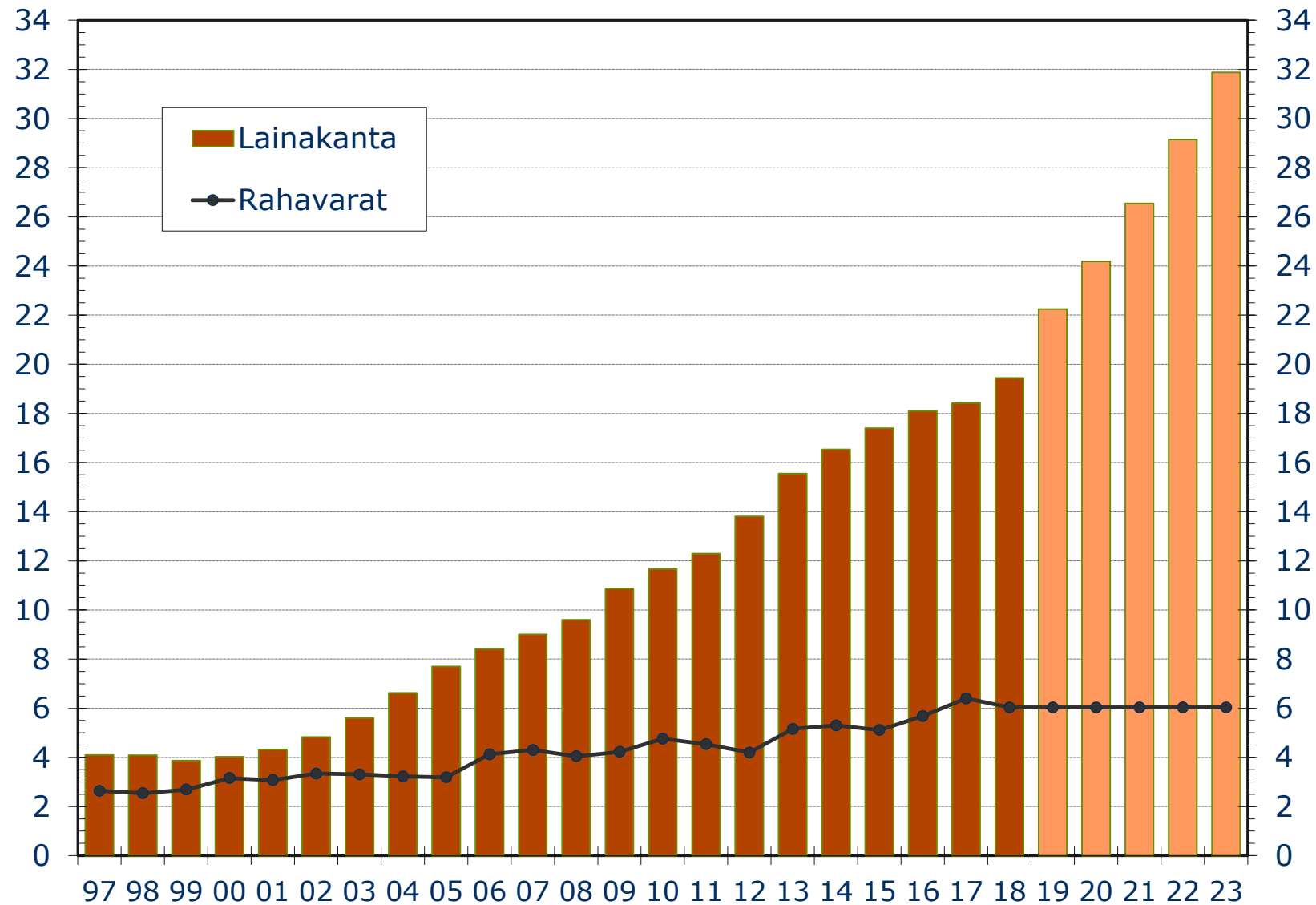
2) Paikallishallinnon nettoluotonanto kansantalouden tilinpidon mukaan= Paikallishallinnon kokonaistulojen ja kokonaismenojen erotus

Lähde: Vuodet 1991-2018 Tilastokeskus, Vuosien 2019-2023 arviot VM 7.10.2019

Kuntien ja kuntayhtymien lainakanta sekä rahavarat

mrd. €
(painelaskelman mukaan)

Lähde: Vuodet 1991-2018 Tilastokeskus,
Vuosien 2019-2023 arviot VM 7.10.2019

Kuntatalouden tila painuu vuonna 2019 ennätysheikolle tasolle. Syynä:

- Verotulojen heikko kehitys
- Isot valtionosuusleikkaukset
- Väestön ikääntyminen

Syvin kuoppa korjaantuu 2020

- Verotulokehitys vauhdittuu
- Valtionosuudet kasvavat n. 300 milj. euroa
- Velkaantuminen yhä voimakasta

Kuntatalouden ennuste heikko

- Toimintamenojen kasvu keskimäärin +3,4 %
- Verotulojen kasvu keskimäärin +2,7 %
- Valtionapujen kasvu keskimäärin 4,2 %

Toiminnan ja investointien rahavirta on 2019-2023 vahvasti alijäämäinen.

Kuntatalouden kehitysarvio on painelaskelma. Se ei sisällä arviota kuntien ja kuntayhtymien omista sopeutustoimista.